

Regler for økologiske slagtekyllinger

Det følgende giver i kort form overblik over de vigtigste regler inden for økologisk opdræt af slagtekyllinger og et eksempel på et omlægningsforløb. En fuldstændig oversigt over EU-regler findes i Landbrugsstyrelsens Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion. Se: lbtst.dk/okologi



Foto: Jette Søholm Petersen





OMLÆGNING ELLER INDSÆTTELSE AF DYR

- Alt fjerkræ skal være under økologisk produktion inden for to år fra påbegyndt omlægning – ellers har du samtidig drift af en økologisk og en ikke-økologisk produktionsenhed.
- Fjerkræhold, der udelukkende er til eget forbrug, behøver du ikke omlægge.
- Kyllinger skal være økologiske eller under tre dage gamle ved indsættelse i det økologiske system. Se udbud af økologiske dyr på OrganicXLivestock.dk.
- Se et eksempel på et omlægningsforløb i figuren på sidste side.

FODER, GROVFODER OG TILSÆTNINGSSTOFFER

- 30 % af foderrationen (pr. dyr pr. år) skal være produceret på egen bedrift eller i samme region (dvs. i Danmark).
- I mineralblandinger må der bruges op til 1% ikke-økologiske urter, krydderier og melasse som bindemiddel (pr. dyr pr. år).

- Indtil den 31. december 2026 må der anvendes 5% ikke-økologisk proteinfoder til ungfjerkræ (slagtekyllinger), hvis økologisk foder ikke kan skaffes.
- Mineraler er et eksempel på fodermidler, der ikke er af landbrugsoprindelse og tæller derfor ikke med i de 5% ikke-økologisk foder.
- Omlægningsfoder fra bedriftens egne arealer kan udgøre 100% af foderet (i procent af tørstof af landbrugsoprindelse). Op til 25% være indkøbt omlægningsfoder regnet pr. kalenderår. Indkøbt omlægningsfoder kan erstatte de 5 % ikke-økologisk foder.
- Foder fra egne marker med flerårige foderafgrøder og proteinafgrøder i første omlægningsår kan anvendes med op til 20% af foderrationen (i procent af tørstof pr. dyr pr. år). Det kan være proteinafgrøder som ærter, hestebønner, lupiner eller blandinger af korn og bælgsæd, samt flerårige foderafgrøder som kløver, græs og lucerne. Gælder også ved lejet græsningsret.

Afgrødetype til foder	Konventionel afgrøde	Omlægningsafgrøde	Økologisk afgrøde
Etårig afgrøder (korn, majs, roer, grønsager m.m.)	Afgrøden er sået før påbegyndt omlægning, eller afgrøden høstes mindre end 12 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning	Afgrøden er sået efter påbegyndt omlægning, og afgrøden høstes mindst 12 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning	Afgrøden er sået mindst 24 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning
Græs/permanent græs (inkl. kløvergræs, frøgræs, kløverfrø, lucerne)	Afgrøden høstes mindre end 12 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning	Afgrøden høstes mindst 12 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning.	Afgrøden høstes mindst 24 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning

- Foderet må ikke være fremstillet ved brug af kemiske opløsningsmidler, f.eks. skråprodukter.
- Foder, der består af eller er fremstillet ved brug af genetisk modificerede organismer (gmo), må ikke anvendes.
- Foderet må kun indeholde mineralske fodermidler og fodertilsætningsstoffer som fremgår af bilag 3 i Vejledningen om økologisk jordbrugsproduktion.
- Foderet må f.eks. ikke indeholde antibiotika eller andre lægemidler, farvestoffer, syntetiske aminosyrer eller lignende.
- Kyllinger skal fra 3 dages alderen tildeles grovfoder, så de er beskæftiget i dagtimerne, f.eks. ensilage, frisk grønt, hør, rodfrugter og grøntsagsrester.

STALDE

- Stalde til slagtekyllinger må maksimalt være 1600 m². Der kan være flere stalde på en bedrift.
- Der skal være tilstrækkeligt med dagslys i stalden. Naturligt lys igennem vinduer og åbninger som kan suppleres med kunstig belysning (20 lux i 80 % af staldens nettoareal iflg. *Bek. nr. 1747 om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af slagtekyllinger og rugeægproduktion til produktion af slagtekyllinger samt om uddannelse ved hold af slagtekyllinger.*)
- Der skal være en natlig hvileperiode uden kunstigt lys på minimum 8 timer.
- Ammoniakkoncentrationen i stalden må ikke overstige 25 ppm.
- Mindst 1/3 af staldens gulvareal skal kunne anvendes som skrape- og støvbadningsareal. Det skal være dækket af tør og porøs strøelse, som kan bestå af sand, jord, halm eller lign.
- Mobile huse til slagtekyllinger skal overholde krav i *Byggebladet om indretning og flytning af mobile huse til økologiske slagtekyllinger.*
- Stalden skal have mindst 4 m ind- og udgangshuller per 100 m² staldareal (nettoareal). Mellem inderstald og en AUB (anden udendørs tagbelagt bygningsdel, tidligere veranda) skal der være mindst 2 m ind- og udgangshuller per 100 m² nettoareal.
- En AUB kan regnes med til nettoarealet, hvis kyllingerne har fri adgang hele døgnet og hele året.

UDEAREALER (HØNSEGÅRD)

- Økologiske slagtekyllinger skal have adgang til udearealet mindst en tredjedel af livet. For at sikre dette skal kyllinger have adgang til udearealet ved ca. 3 ugers alderen, og når vejrforholdene tillader det.
- Udearealer kan anvendes fra omlægningens start, hvis det dokumenteres, at græsoptaget fra de første 12 mdr. ikke overstiger 20 pct. af den samlede foderration på årsbasis (regler for proteinafgrøder i første omlægningsår).
- Udearealer til fjerkræ skal være attraktive og overvejende dækket af vegetation som skal bestå af forskellige plantearter. Du skal sørge for, at vegetationen vedligeholdes, så der ikke sker udsivning af næringsstoffer.
- Du skal sørge for, at dyrene anvender hele udearealet jævnt fordelt.
- Der skal etableres ly, buske eller træer fordelt over hele udearealet. Hvis afstanden til yderste ende af hønsegården overstiger 150 m, skal der være mindst fire steder med ly, buske og træer jævnt fordelt over hele udearealet.
- Der skal være en tomgangsperiode mellem to flokke, som sikrer, at vegetationen kan gro frem igen, og at vegetationskravene er opfyldt for den efterfølgende flok.

Vær opmærksom på

- At Landbrugsstyrelsen certificerer bedriften til økologi, og kontrollerer den mindst en gang om året.
- At du skal indsende oplysninger om bedriften hvert år i fællesskemaet i april.
- At du (eller en medarbejder) skal have gennemført et lovpligtigt kursus om slagtekyllinger inden etablering.
- At husdyrholdet skal være registreret/opdateret i CHR. Se: landbrugsindberetning.dk
- At du kan søge tilskud til økologisk dyrkede arealer fra Landbrugsstyrelsen. Se: lbst.dk/tilskudsguide.

Staldtyper	Nettoareal	Flokstørrelse	Minimum udeareal	Siddepinde /platform
Faste huse	Højest 21 kg levende vægt/m ²	4.800	4 m ²	5 cm siddepind eller mindst 25 cm ² hævede platforme pr. kylling
Mobile huse (under 150 m², og som flyttes mellem hvert hold)	Højest 30 kg levendevægt/m ²	4.800	4 m ²	5 cm siddepind eller mindst 25 cm ² hævede platforme pr. kylling



Foto: Maja Bakke

SLAGTEALDER OG VÆKST

- Kyllinger, der er økologiske ved indsættelsen og langsomt voksende, kan slagtes når som helst (f.eks. 63 dage).
- Kyllinger, der er ikke-økologiske ved indsættelsen og langsomt voksende, kan slagtes efter omlægningsperioden på 10 uger (70 dage).
- Kyllinger, der ikke er langsomt voksende, må tidligst slagtes efter 87 dage.
- Langsomt voksende kyllingeracers tilvækst må maksimalt være på 38 g/dag (gennemsnit over tre på hinanden følgende hold).

BEHANDLING OG VELFÆRD

- Særlige regler for velfærd omfatter bl.a. max. grænser for dødelighed og fjerpilning.
- Ved problemer med fjerpilning se *Hjælpekema til udarbejdelse af handlingsplan for fjerkræ* på lbst.dk.
- Næbtrimning er ikke tilladt.
- Vaccination og parasitbehandling er tilladt, og det tæller ikke som en behandling.
- Tilbageholdelsestiden ved behandling med veterinære lægemidler er to gange den normale tilbageholdelsestid dog altid mindst 48 timer undtaget for vacciner. Det gælder f.eks. ved parasitbehandling.

- Kyllinger, der er behandlet med f.eks. antibiotika mere end én gang, kan ikke sælges som økologiske.

HUSDYR-/MEDICINLOGBOG

- Alle behandlinger og indgreb i flokken skal føres i en medicinlogbog, som er en del af den samlede logbog for husdyrproduktionen.
- Oversigt over flokke med registrering af tilgang, afgang og døde dyr skal fremgå af logbogen.
- Adgang til udeareal, foldskifte og tomgangsperiode skal fremgå af logbogen.

Find flere oplysninger om økologisk fjerkræhold

- icoel.dk
- LandbrugsInfo.dk/fjerkrae

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

KONTAKT



Sofie Knorr Jensen
Innovationscenter for
Økologisk Landbrug

+45 25 42 93 18
sokj@icoel.dk



Niels Finn Johansen
Innovationscenter for
Økologisk Landbrug

+45 21 71 77 68
njoh@icoel.dk



Birgit Ingvorsen
Innovationscenter for
Økologisk Landbrug

+45 23 74 37 98
biin@icoel.dk



Jette Søholm Petersen
SEGES Innovation

+45 8740 5381
+45 2171 7715
jtp@seges.dk